

Úvodní stránka>Vaše práva>Základní práva>Na koho se mohu obrátit s žádostí o pomoc?>Seznam příslušných soudů a subjektů>

Vnitrostátní soudy a nesoudní subjekty

Vnitrostátní soudy a nesoudní subjekty

Česko

Vnitrostátní soudy

Obecně je v případech žalob pro diskriminaci příslušný v prvním stupni okresní soud žalovaného (tj. toho, kdo se měl dopustit diskriminace). Po vyčerpání všech řádných odvolacích prostředků je možné obrátit se s individuální ústavní stížností na Ústavní soud (<http://www.usoud.cz>).

Ústavní soud

Joštova 8, 660 83 Brno 2

tel. (+420) 542162111

fax: (+420) 542161309, (+420) 542161169

E-mail: podani@usoud.cz

Ústavní soud je soudním orgánem ochrany ústavnosti, jehož postavení a kompetence jsou zakotveny v Ústavě České republiky. Ústavní soud není součástí soustavy obecných soudů. Jeho úkolem je zejména chránit ústavnost, základní práva a svobody vyplývající z Ústavy, Listiny základních práv a svobod a dalších ústavních zákonů České republiky a garantovat ústavní charakter výkonu státní moci.

Ústavní soud podle čl. 87 Ústavy rozhoduje mimo jiné o ústavní stížnosti právnických nebo fyzických osob proti pravomocnému rozhodnutí a jinému zásahu orgánů veřejné moci do jim ústavně zaručených základních práv a svobod. Rozhodnutí Ústavního soudu jsou konečná a nelze se proti nim odvolat.

Ústavní soud na svých webových stránkách prezentuje průvodce řízením o ústavní stížnosti, který obsahuje základní informace týkající tohoto řízení (viz <http://www.usoud.cz/pruvodce-rizenim-o-ustavni-stiznosti>).

Vnitrostátní instituce na ochranu lidských práv

Hlavním národním lidskoprávním orgánem, který se zabývá porušováním základních lidských práv je Veřejný ochránce práv (viz níže).

Problematika lidských práv na vládní úrovni spadá do působnosti Ministra pro lidská práva, rovné příležitosti a legislativu, dále se touto oblastí zabývá například Rada vlády pro lidská práva, Rada vlády pro rovnost žen a mužů, Rada vlády pro národnostní menšiny nebo Vládní výbor pro zdravotně postižené občany jako poradní orgány vlády.

Veřejný ochránce práv

Veřejný ochránce práv <http://www.ochrance.cz/>

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111

Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

Veřejný ochránce práv je monokratickým nezávislým a nestranným státním orgánem, který stojí mimo veřejnou správu a není tedy úřadem. Působí k ochraně osob před jednáním úřadů a dalších institucí, vykonávajících státní správu, pokud je takové jednání:

v rozporu s právem,

právem sice neodporuje, ale je jinak vadné či nesprávné, a tedy neodpovídá principům demokratického právního státu a principům dobré správy jsou-li tyto orgány nečinné

Ochránce je oprávněn zabývat se stížnostmi, které směřují proti činnosti:

ministerstev a jiných správních úřadů s působností pro celé území České republiky a správních úřadů jim podléhajících,

orgánů územní samosprávy (tj. obce a kraje), ale pouze při výkonu státní správy, nikoli tam kde rozhodují ve vlastní působnosti (samospráva)

České národní banky, pokud působí jako správní úřad,

Rady pro rozhlasové a televizní vysílání,

Policie České republiky s výjimkou vyšetřování, kdy působí v trestním řízení

Armády České republiky a Hradní stráže,

Vězeňské služby České republiky,

zařízení, v nichž se vykonává vazba, trest odnětí svobody, ochranná nebo ústavní výchova a ochranné léčení,

zdravotních pojišťoven,

orgánů soudu a státního zastupitelství při výkonu státní správy (zejména otázka průtahů v řízení, nečinnosti soudů a nevhodného chování soudců), nikoliv proti samotnému rozhodnutí soudu nebo státního zástupce.

Od roku 2006 vykonává Veřejný ochránce práv také dohled nad dodržováním práv osob omezených na svobodě.

Veřejný ochránce nemá právo vstupovat do soukromoprávních vztahů či sporů (včetně sporů mezi zaměstnanci a zaměstnavateli, i když jejich zaměstnavatelem je státní úřad). Jedinou výjimkou jsou stížnosti na diskriminační jednání – v těchto případech ochránce může zasahovat i v soukromoprávní sféře.

Ochránce může vést nezávislá šetření, ale nemůže nahrazovat činnost orgánů státní správy a nemůže rušit nebo měnit jejich rozhodnutí. Při zjištění pochybení však může od úřadů či institucí požadovat, aby zjednal nápravu.

Jestliže orgán státní správy nebo zařízení, kde se nacházejí osoby omezené na svobodě, nesplní svou povinnost součinnosti s ochráncem nebo po zjištěném pochybení neprovede dostatečná opatření k nápravě, může ochránce o celé záležitosti informovat veřejnost.

Zveřejnění je sankcí, kterou zákon ochránci umožňuje. V takovém případě může ochránce sdělit veřejnosti i jména a příjmení konkrétních osob, které jménem chybujícího úřadu jednaly

Stížnost k Veřejnému ochránci práv musí podat ten, kdo se dožaduje ochrany svých práv nebo jeho zákonný zástupce. V případě, že je podnět podáván v zastoupení jiné osoby, je třeba tuto skutečnost doložit písemnou plnou mocí či jiným dokladem s uvedením rozsahu oprávnění.

Stížnost musí vždy obsahovat:

jméno, příjmení, bydliště stěžovatele, telefon; u právnické osoby název, sídlo a osobu oprávněnou jejím jménem jednat, vylíčení podstatných okolností problému, včetně sdělení, zda tato záležitost byla předložena také jinému orgánu a s jakým výsledkem, označení úřadu či úřadů, vůči nimž stížnost směřuje, doklad o tom, že úřad, jehož se stížnost týká, stěžovatel neúspěšně sám vyzval k nápravě. pokud bylo v dané záležitosti vydáno nějaké rozhodnutí, je třeba, aby stěžovatel přiložil jeho kopii, kopie dokumentů, které se záležitostí souvisejí a obsahují důležité informace.

Délka šetření a vyřízení stížnosti je individuální a vždy záleží na okolnostech a složitosti případu. Zákon ochránci nestanovuje žádné lhůty a ochránce se snaží v rámci svých možností řešit všechny podněty co nejrychleji.

Proti způsobu vyřízení a rozhodnutí o podnětu ochráncem není přípustný žádný opravný prostředek (odvolání).

Stížnost lze podat

Písemně – nejlépe na vytištěném **formuláři podnětu**, odeslaném poštou na adresu: Veřejný ochránce práv, Údolní 39, 602 00 Brno. Je možné volit i formu vlastního dopisu.

Elektronickou poštou (i bez elektronického podpisu) e-mailem zaslaným na adresu podatelna@ochrance.cz s vylíčením podstaty problému nebo ještě lépe vyplněním **formuláře podnětu** a jeho odesláním e-mailem.

Datovou schránkou – ID Kanceláře veřejného ochránce práv je jz5adky. Datová zpráva může obsahovat vyplněný formulář podnětu nebo vlastní dopis obsahující důležité informace o problému.

Pomocí interaktivního on-line formuláře elektronické podatelny zaručujícího, že podání bude obsahovat všechny potřebné náležitosti.

Osobně doručit do podatelny Kanceláře veřejného ochránce práv (Údolní 39, Brno), každý pracovní den v době 8:00 - 16:00 hod. Tímto způsobem je možné doručit stížnost i s přílohami nejen písemně (na papíře), ale také na technickém nosiči dat.

Osobně podat do protokolu - v pracovní dny v době 8:00 - 16:00 je možné se dostavit na osobní Příjem podnětů v budově Kanceláře veřejného ochránce práv, kde stížnost projedná a sepíše právník Kanceláře

Specializované úřady na ochranu lidských práv

Veřejný ochránce práv a stížnosti dětí

V České republice není zřízen úřad dětského ombudsmana, ale stížnostmi dětí týkajícími se ochrany jejich práv a zájmů se v současnosti zabývá Veřejný ochránce práv.

Veřejný ochránce práv <http://deti.ochrance.cz/>

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 888

Fax: +420 542 542 112

E-mail: deti@ochrance.cz

Děti se na Veřejného ochránce práv mohou obrátit různými způsoby a to **formou obyčejného dopisu** zaslaného poštou nebo osobně odevzdaného na adrese Veřejná ochránkyně práv, Údolní 39, 602 00 Brno nebo **prostřednictvím interaktivního formuláře**, který je potřeba podle návodu vyplnit, **prostřednictvím e-mailu** zaslaného na adresu deti@ochrance.cz nebo **osobně** na adrese Veřejné ochránkyně práv, kde problém s dítětem probere a sepíše právník z Kanceláře ombudsmana.

Ze stížnosti by mělo být jasné zejména:

na koho si dítě stěžuje (s uvedením alespoň jména úřadu, event. jiné instituce či osoby, se kterou dítě jednalo),

jméno, příjmení, datum narození a bydliště dítěte

specifikace problému

kontaktní údaje, tedy telefonní číslo, e-mailová a poštovní adresa.

Ochránce **může dítěti** pomoci např., když:

sociální pracovník/ice nejedná správně

soudní řízení trvá dlouho

soudce/kyně se chová nevhodně

ve škole je dítě šikanováno

dítě nebylo přijato do školy

v dětském domově je neobvykle přísný režim, dochází k šikaně apod.

rodiče nedostali sociální dávky

prarodičům úřady špatně spočítaly důchod

stavební úřad neřeší špatný (stavebně technický) stav budovy nebo soused staví bez povolení

úřady neřeší skládku odpadu na místě, kde je to zakázáno

reklamace na zboží, které nefungovalo, nebyla vyřízena

Naopak Veřejný ochránce práv nemůže například:

změnit rozhodnutí soudu

vstupovat do vyšetřování Policie ČR (jistě možnosti má v těchto záležitostech státní zástupce, který na činnost policie dohlíží)

zasáhnout, když lidé mají mezi sebou spory (např. sousedé o pozemek, rodiče či jiní rodinní příslušníci mezi sebou apod.) – tady je třeba se obrátit na soud

Instituce poskytující pomoc obětem diskriminace

Veřejný ochránce práv

Údolní 39

Brno, 602 00

Telefon: +420 542 542 111

Fax: +420 542 542 112

E-mail: podatelna@ochrance.cz

Podle zákona o veřejném ochránci práv poskytuje ochránce obětem diskriminace **metodickou pomoc**:

vyhodnotí, zda se skutečně může jednat o diskriminaci podle antidiskriminačního zákona,

poradí oběti diskriminace, jak může dále postupovat, na koho se má obrátit a jak podat návrh na zahájení řízení z důvodu diskriminace.

V rámci podání podnětu k prošetření diskriminace ochránci je nutné co nejpřesněji pojmenovat, v čem je spatřováno diskriminační jednání a vybavit podnět veškerými důkazy, které mohou diskriminaci doložit.

Úřad pro ochranu osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů <https://www.uouu.cz/>

Pplk. Sochora 27

170 00 Praha 7

Telefon: +420 234 665 111

Fax: +420 234 665 444

E-mail: posta@uouu.cz

Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) je nezávislým orgánem, který:

provádí dozor nad dodržováním zákonem stanovených povinností při zpracování osobních údajů

vede registr povolených zpracování osobních údajů

přijímá podněty a stížnosti občanů na porušení zákona

poskytuje konzultace v oblasti ochrany osobních údajů

Činnost Úřadu je vymezena zákonem č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů a o změně některých zákonů, a některými dalšími zákony.

Smyslem zákona o ochraně osobních údajů je Listinou základních práv a svobod zaručené právo na ochranu občana před **neoprávněným zasahováním do jeho soukromého a osobního života a neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním osobních údajů.**

Každý, kdo zjistí, nebo má důvodné podezření, že jeho osobní údaje jsou zpracovávány v rozporu s právem na ochranu jeho soukromého a osobního života a v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů - mimo jiné jsou-li zpracovávány osobní údaje nepřesné, přesahují účel, pro který byly požadovány - má právo obrátit se na Úřad s podáním.

Podání, které upozorňuje na podezření z porušení zákona o ochraně osobních údajů, by mělo obsahovat:

označení subjektu podezřelého z porušení zákona o ochraně osobních údajů

popis činnosti zahrnující zpracování osobních údajů, v jejímž průběhu došlo k porušení zákona o ochraně osobních údajů

uvedení osobních údajů (nebo alespoň jejich kategorií) zpracovaných v rozporu se zákonem o ochraně osobních údajů

listiny či jiné materiály (příp. jejich kopie), které dokládají vztah mezi oznamovatelem (stěžovatelem) a subjektem, který jeho osobní údaje chybně zpracoval

listiny či jiné materiály (příp. jejich kopie), z nichž lze dovodit porušení zákona o ochraně osobních údajů

případně uvedení odkazů na dostupné zdroje, které mohou svědčit o popisovaných skutečnostech

kontaktní údaje na oznamovatele (stěžovatele)

Podnět lze podat i anonymně na adresu Úřadu, nebo ho zaslat elektronickou cestou.

Podávající osoba není v případném správním řízení účastníkem řízení, může však být vyslechnuta jako svědek.

Další specializované úřady

Primárním orgánem, na který se fyzické osoby v případě porušení základních lidských práv mohou obrátit, je Veřejný ochránce práv. Mezi další subjekty působící v této oblasti můžeme například zařadit:

Správa uprchlických zařízení Ministerstva vnitra

<http://www.suz.cz/>

Lhotecká 7

143 01 Praha 12

Telefon: +420 974 827 118

Fax: +420 974 827 280

E-mail: podatelna@suz.cz

Správa uprchlických zařízení je organizační složka státu podřízená náměstkovi ministra vnitra pro veřejný pořádek a bezpečnost, spolupracuje s vládními a mezinárodními institucemi, samosprávou a nevládními organizacemi. Má ve správě i zařízení pro zajištění cizinců, od 2009 provozuje síť center na podporu integrace cizinců v krajských městech.

Česká republika zabezpečuje prostřednictvím SUZ ubytování a další služby žadatelům, azylantům a zajištěným cizincům, a to na základě zákonů č. 326/1999 Sb. o pobytu cizinců na území ČR a zákona č. 325/1999 Sb. o azylu. Úkolem SUZ je nabídnout těmto osobám odpovídající a důstojné podmínky.

Národní rada osob se zdravotním postižením ČR, z.s.

Partyzánská 7

170 00 Praha 7 - Holešovice

Telefon: 266 753 421

Email: nrzpcr@nrzp.cz

NRZP ČR je od 11. prosince 2014 zapsaným spolkem s celostátní působností, které zastupuje zájmy osob se zdravotním postižením při jednáních se státními a veřejnými institucemi. Úlohou NRZP ČR je přispívat k integraci osob se zdravotním postižením do společnosti a důsledně obhajovat lidská práva těchto lidí. Je hlavním poradním orgánem Vládního výboru pro zdravotně postižené občany.

Mezi její priority dále patří:

koordinace postupu organizací osob se zdravotním postižením ve věcech společného zájmu,

informování veřejnosti o tématice zdravotního postižení,

monitorování případů diskriminace osob se zdravotním postižením,

realizování projektů zlepšujících život se zdravotním postižením,

plánování v oblasti vyrovnávání příležitostí pro osoby se zdravotním postižením na krajské a regionální úrovni,

provoz celostátní sítě poraden odborného sociálního poradenství,

vydávání publikací, časopisů a informačních materiálů.

Jiné

V České republice existuje řada neziskových organizací, které se problematikou ochrany lidských práv zabývají a pomáhají lidem v případě, kdy jsou tato práva porušena.

Centrum pro integraci cizinců, o.p.s.

<http://www.cicpraha.org/>

Pernerova 32/10, 186 00, Praha 8

Email: info@cicpraha.org

Občanské sdružení Centrum pro integraci cizinců bylo založeno v roce 2003 s cílem pomáhat cizincům při začleňování do české společnosti.

Zaměřuje na poskytování ambulantních a terénních sociálních služeb a vzdělávacích programů cizincům, kteří jsou dlouhodobě či trvale usazeni v ČR. CIC působí ve všech českých krajích, přičemž těžiště jeho činnosti spočívá v Praze a ve Středočeském kraji. Organizace je držitelem registrace sociálních služeb dle zákona o sociálních službách a akreditace dle zákona o dobrovolnické službě.

Mezi hlavní aktivity organizace patří:

poskytování sociálního poradenství imigrantům: trvale a dlouhodobě usazeným cizincům a poživatelům mezinárodní/doplňkové ochrany;

poskytování pracovního poradenství a vývoj programů a aktivit pro imigranty zaměřené na jejich vstup na trh práce

realizace nízkoprahových (otevřených) kurzů češtiny a dalších specializovaných kurzů češtiny pro cizince, včetně vývoje nových a progresivních metod výuky realizace dalších vzdělávacích aktivit (vzdělávání lektorů češtiny a cizích jazyků, výuka cizích jazyků, další vzdělávání pedagogických pracovníků, doučování, počítačové kurzy atd.)

dobrovolnický program – mentoring formou individuální spolupráce klienta a dobrovolníka i organizace volnočasových a společenských aktivit, setkání, diskusí, tematických večerů atp.).

informační aktivity – semináře, informační materiály

Všechny programy mají za cíl umožnit imigrantům do ČR samostatný a důstojný život v ČR při respektu a znalostech zdejších právních i čistě mezilidských norem chování a jednání na jedné straně a podporovat porozumění, vstřícnost a respekt k individualitě každého migranta ze strany přijímající společnosti na straně druhé.

Poslední aktualizace: 13/11/2020

Originální verzi stránky (v jazyce příslušného členského státu) provozuje daný členský stát. Překlad pořídily útvary Evropské komise. Je možné, že změny, které v originální verzi případně provedly orgány daného členského státu, nebyly ještě do překladů zapracovány. Evropská komise vylučuje jakoukoli odpovědnost za jakékoli informace nebo údaje obsažené nebo uvedené v tomto dokumentu. Předpisy v oblasti autorských práv členských států odpovědných za tuto stránku naleznete v právním oznámení.